

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

FIL

ФИЛОЗОФИЈА

Испитна књижица 2

FIL IK-2 D-S034

FIL.34.SR.R.K2.12

32351

12

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво проћитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кесици.

Испит траје **150** минута без паузе.

У овом делу испита напишите есеј следећи приложене упуте и смернице за писање есеја.

Можете да пишете по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Есеј обавезно напишите на лист за уредно писање.

Користите искључиво хемијску оловку којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Есеј ће се бодоват с нула (0) бодова ако је нечитко написан.

Ако погрешите у писању, грешке сдтавите у заграду, прецртајте их и ставите скраћени потпис. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Желимо вам много успеха!

Ова испитна књижица има 12 страница, од тога 3 празне.

Филозофија

Есеј

Задатак есејског типа

Пажљиво прочитајте наведене текстове. Према понуђеним смерницама напишите есеј с јасном структуром: **уводним делом** (постављањем тезе или хипотезе), **средишњим делом** (анализом и аргументацијом) и **закључком** (синтезом).

Тема есеја: Скептицизам

Први текст

Скептичка је способност (моћ) она која супротставља оно што се појављује и оно што се помишља на било који начин. Због једнаке снаге у стварима и говорима, који се супротстављају, од те способности долазимо најпре до уздржавања од суда (*epoḗ*), а затим до душевне непомућености (душевног мира, атараксија).

... Једнаком снагом називамо једнакост у веродостојности и неверодостојности, тако да ниједан од говора који се међусобно побијају нема предност као веродостојнији. Уздржавање од суда је мировање разума, због којег нити што поричемо нити тврдимо. Душевна непомућеност јест мир и тишина у души.

Секст Емпирик, *Пиронове поставке*, у: Борис Калин, *Филозофија, увод и историја*

FIL IK-2 D-S034

01

Филозофија

Есеј

Други текст

(...)

Скептицизам се често повезује са сумњичавошћу. Скептик је неко ко има скептичан став: он доводи ствари у питање (посебно наслеђена мњења); он одгађа свој суд. Ако му је неугодно због те немогућности да се одлучи, патиће од сумње или неизвесности, која се често сматра својственим стањем скептикова ума. Назовимо тај пропитујући поглед на свет *практичним скептицизмом*. Филозофски скептицизам увек укључује више од тога. Његов битни елемент је уопштено гледиште о људској спознаји. Најшире казано, филозофски скептик држи, или барем сматра необоривим, стајалиште према којем је спознаја *немогућа*.

(...)

Претпоставимо да изнесем неку тврдњу – било какву тврдњу. Можете ме питати је ли оно што сам казао нешто што само предмневам да је истинито или знам да је то случај. Одговорим ли да је то нешто што знам, имате ме право питати *како* то знам. Стога ћу морати нешто навести да поткрепим своју тврдњу: своје доказе, своје сведочанство, нешто. Но сада се питање може обновити: је ли оно што наводим у одбрану своје почетне тврдње нешто што само предмневам или нешто што знам? Ако је оно прво, захтев ће остати неиспуњен: спознају не можете темељити на пукој претпоставци. Но у потоњем случају биће потребна даљња поткрепа, и тако даље.

Очито је да покушаји да се изнађе оправдање у пракси наилазе на препреку. Али како? Скептик ће напосто казати како смо остали без идеја: или немамо што рећи или се враћамо старим разлозима. Као имплицитна спознајна тврдња, сваки мој исказ изазива ново оспоравање; а супростављајући се том непрестаном оспоравању, ја могу учинити само једну од три ствари:

1. И даље настојати смислити нешто што ћу рећи – тј. заплести се у бесконачни регрес.
2. На некој тачки одбити одговорити – тј. начинити догматску претпоставку.
3. На некој тачки поновити нешто што сам већ рекао – тј. кружно закључивати.

(...)

Мајкл Вилијамс, *Скептицизам*, у: Џон Греко и Ернест Соса, *Епистемологија*

Филозофија

Есеј

Смернице за писање

У есеју одредите појмове: „суздржавање од доношења судова“, „душевна непомућеност (атараксија)“, „практични скептицизам“, „филозофски скептицизам“, „оспоравање тврдње“ и „оправдавање тврдње“.

1. Објасните шта је према Сексту Емпирику скептичка способност.
2. Објасните због чега се према Сексту Емпирику треба суздржавати од доношења судова.
3. Објасните у чему је према Мајклу Вилијамсу разлика између практичног и филозофског скептицизма.
4. Објасните можемо ли према Мајклу Вилијамсу избећи непрестано скептичко оспоравање, чиме ћемо одбранити тврдњу коју сматрамо истинитом.
5. Објасните значај скепсе за филозофску спознају света.

Аргументацију у есеју поткрепите примерима:

1. некритичког прихватања тврдњи
2. непоузданости одређених уверења и знања.

Лист за уредно писање

Лист за уредно писање

03

Лист за уредно писање

Лист за уредно писање

03

Лист за уредно писање

Лист за уредно писање

03

Лист за уредно писање

Лист за уредно писање

03

Празна страница

Празна страница

